

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE DE JOAQUIM TUDELA *VACANCES A SABADELL. PASSEJADA #1. *Passejada guiada de 99 aturades, amb història, pel centre de Sabadell*

Bona tarda a tothom que us heu aplegat en la presentació del llibre d'en Joaquim Tudela, des de Shenyang, que veieu darrera meu i que té tants habitants com Catalunya, en una país, Xina, que té 24 ciutats de més de 5 milions d'habitants i és **gairebé** una cinquena part del món.

Sabadell té 400 llocs d'interès cultural, arquitectònic o històric. Com a mínim. Però aquests 400 són els que l'autor que acompanyem avui, en Joaquim Tudela i Torras, ha estudiat i documentat des de l'any 2007, ara farà 17 anys, quan per tal d'entretenir-se durant unes vacances va pensar que a Sabadell teníem molts llocs per gaudir d'una visita i sentir-nos-hi orgullosos, i en va anar documentant la història, posant-hi també les seves anècdotes i vivències, també interessants. Des d'aleshores hi ha anat incorporant elements i llocs amb les històries corresponents. D'aquesta experiència en va sortir un llibre de més de prop de 400 pàgines, organitzat en 15 passejades, començant sempre des de casa seva, al carrer de Montserrat, en un veïnat ben avingut, entre els quals m'hi compto, entre el carrer d Sant Pau i del de Ferran Casablanca, a la mateixa illa de la fàbrica Bosser, ja tan coneguda.

Acepto honorat de participar en aquesta presentació, perquè vull ajudar a difondre aquest llibre que es presenta avui, perquè, entenc, és molt útil per conèixer millor la geografia i la història de la ciutat, **passejant** i **fent esport**, alhora, per l'itinerari que ens recomana, aturant-nos en els 99 elements històrics que inclou, i llegint el què ens explica de cadascun, a les prop de 100 pàgines.

Haureu de caminar poc més de 4 km i necessitareu un màxim de 3 hores, comptant la lectura de cada element, i gairebé, creieu-me, no us en adonareu que ja haureu arribat al final. Es tracta d'un llibre que permet, doncs, "fer salut", i al mateix temps "fer ciutat", descobrint els seus racons i raconets dels quals ens podem sentir orgullosos, repeteixo, malgrat pensar que sovint diem que tenim pocs atractius històrics i turístics. El llibre també pot ser útil per a les escoles, per tal que formi part de l'aprenentatge de conèixer la seva ciutat i seu rodal, començant pel centre.

Però em vull referir també a tot el llibre de Joaquim Tudela, perquè és el gran i important treball que ha fet des de l'any 2007 i que em va impactar quan el vaig conèixer, el 2017. El llibre està penjat a internet, des del mes de juny de l'any 2020, ara farà prop de 4 anys, per a consulta de qui vulgui, i quin enllaç també el trobareu al pròleg del llibre que avui presentem. Ha tingut un bon nombre de visites cada mes, amb força mesos que ha superat les 100 visites. Tot un èxit en 4 anys!. Aquest fet l'ha decidit també, ara, a publicar una part del llibre sencer, en paper, amb un subtítol ben expressiu: **Passejada guiada de 99 aturades, amb història, pel centre de Sabadell**. I encara amb un complement a peu de portada, que el lliga amb el treball inicial i que diu **Annex de 19 passejades pels barris i rodal de Sabadell amb 405 aturades**, de 24 pàgines, on s'hi detalla el nom el tipus d'element i l'adreça exacte, per ordre de recorregut. Hi faltaria la història de cadascun, que podeu consultar pel web a l'ordre alfabètic, però que en paper haurà d'esperar.

Les 19 passejades de l'annex del llibre estan organitzades perquè durin una mitjana de dues hores i mitja, i seguint els 32 barris i 4 rodals de l'organització territorial oficial de l'Ajuntament, aprovada el 2017. L'abast del llibre d'ara és justifica, a més a més del temps màxim de recorregut per la distància màxima de 200 m de radi des de l'Ajuntament. Són doncs 40 hores de passeig i de cultura que cal agrair a Joaquim Tudela. El llibre d'ara és doncs un **tast** del conjunt, com ens diu l'autor al seu pròleg sincer.

Al treball complert hi surten 53 elements diferents. Al costat de les 28 xemeneies, 15 fàbriques, 5 vapors i 2 despatxos (agrupats com a 50 *memòries del tèxtil* -o textil, com també diem alguna vegada-), hi ha les 41 *cases de nom*, els 28 edificis singulars, i les 15 esglésies o detalls, apareixen elements com 8 “fornícules”, 2 “edicles” o 2 “padrons martirials”, que completen un treball minuciós i acurat, amb elements que no són al catàleg del Patrimoni Arquitectònic aprovat, i que caldria conservar.

En números rodons, es pot dir, que la meitat dels elements del treball complert estaven al barri del Centre de més història, i que l'altre meitat es distribuïa, també per meitats, entre els altres barris i el Rodal, i que per tant la representativitat territorial queda ben assegurada. A destacar que el Rodal arriba fins a la passejada per la Mola, començant pel coll d'Estenalles. El primer dia començava pel “Passeig de la Revolució” i el quinè dia s'acabava a la “Plaça de les Dones” del Poblenou, recordant que les dones del barri van aturar l'enderroc de les cases que es començaven a edificar, plantant-se davant de la Policia Municipal. Vaig considerar que era tot una lliçó de valors del Joaquim Tudela, amb els quals m'hi sentia identificat.

I parlant de valors, per tal de presentar a l'autor, en Joaquim Tudela va estar a la junta de l'Òmnium Cultural de Sabadell en els anys 80, amb la presidència de l'Ana Mª Aguiló, que va organitzar la Nit de Santa Llúcia de l'any 1986 (aviat farà 40 anys!), i per tant van ajudar a posar els fonaments pel posicionament independentista de l'entitat que van promoure, finalment, les presidències de Jordi Porta i de la companya d'estudis i amiga, Muriel Casals. Per tant la seva militància i tarannà en defensa del país li ve de lluny. En Joaquim ha treballat de valent des de molt jove, sempre a Sabadell. Li valoro, **especialment**, la seva experiència de petit empresari arriscat que va tenir durant una part de la seva vida professional. I per tancar la presentació i les complicitats, haig de recordar que vam estar junts tot el dia en aquell mític i èpic diumenge de l'1 d'octubre del 2017, al col·legi electoral del Joanot Alisanda. En Joaquim Tudela és una autodidacta i diria que, també, un lletraferit, **perquè té altres escrits amagats que no són només d'història i geografia de la ciutat**. Va estudiar al Cor de Maria i va tenir com a un dels seus mestres al Pare Casaldàliga, **com sovint recorda, i que li va deixar empremta**. Per fer el llibre ha consultat la bibliografia històrica, majoritàriament d'autors sabadellenca, i que te 51 entrades, **amb una recerca, inèdita i sistemàtica, de totes les llicències d'obres dels edificis aprovades per l'Ajuntament, amb l'ajuda professional del nostre Arxiu Històric Municipal**. L'índex onomàstic en té prop de 500 entrades. Ambdós apartats surten sencers en al llibre d'ara.

I encara em deixava una cosa important. El format d'enquadernació del llibre, en espiral i a la meitat d'un full normal (DinA5) és una qüestió important i ben pensada perquè les 140 pàgines encara permeten portar el llibre obert, però doblegat per la pàgina que es vulgui, tant a la butxaca com a la ma, i que per tant el fa molt atractiu per passejar, mirar i llegir les explicacions de l'element que es té al davant.

I tampoc puc deixar de dir que el llibre, o els dos llibres, diguem, segueix la tradició sabadellenca, iniciada el “Sabadell del meu record” de Burguès i el “Rodal de Sabadell” de Rossell. I entre els precedents, no podem oblidar tampoc la vintena de “Fulls” sobre llocs i història del Rodal, editats entre l'any 1989 i el 1991, per la secció d'història de la Unió Excursionista de Sabadell, amb la participació destacada de qui ens acompanya avui, i que ha sigut l'autor del vídeo del llibre que es presenta i que ja supera les 7000 visualitzacions **(de fet, 8200 després de dues setmanes, i que és una xifra espectacular a Sabadell!)**, en Lluís Fernández, president d'aquesta Associació perseverant d'Amics del Romànic, i que té la participació constant del Joaquim Tudela.

El llibre, és, doncs, una passejada per 99 llocs i detalls pel barri del Centre, a l'entorn més proper de l'Ajuntament, **començant, lògicament, a la Casa de la Vila i acabant al Teatre Principal, després de donar tota la volta. 99 llocs en un perímetre limitat que té com a vèrtexs principals el Mercadal i l'Escola Industrial, el Museu d'Art, l'Escola de Comerç i l'estació antiga dels Ferrocarrils dels Catalans, o el Forns de Can Escaiola i la Casa Guillermo!!.** Els 99 llocs han estat elegits d'entre els 217 de la totalitat del barri, per tal que la passejada no excedeixi de 3 hores. **Permeteu-me reiterar la xifra del llibre d'ara: 99 llocs i detalls del *rovell de l'ou de la ciutat*, com diu en Joaquim al seu pròleg!!.**

Confio que en un futur proper es pugui publicar, per parts, la totalitat del treball d'en Joaquim Tudela i Torras, referit a tots els altres barris de la ciutat, i al rodal. Desitjo, doncs, que tothom gaudeixi de la lectura i, sobretot, del seu ús com a guia de conèixer millor **i estimar més la seva** ciutat.

Per tant, tingueu bona caminada, fent salut i cultura sabadellenca.

Moltes gràcies per la vostra paciència i atenció.

Joaquim Clusa - Shenyang, abril del 2024.

En vermell: text afegit després de a presentació del dia 17 d'abril del 2024